

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

MINUTA ÎNTÂLNIRII

privind întâlnirea publică referitoare la Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normei privind cerințele de bază de securitate radiologică
15.02.2018, București

În data de 15 februarie 2018, CNCAN a organizat o întâlnire publică privind elaborarea Proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normei privind cerințele de bază de securitate radiologică. Întâlnirea publică a fost organizată în conformitate cu prevederile art. 7 din *Legea nr 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată*.

Norma privind cerințele de bază de securitate radiologică supusă discuției în cadrul întâlnirii publice transpune o parte din prevederile Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (denumită în continuare *Directiva*).

La întâlnire au luat parte reprezentanți ai CNCAN, ai ministerelor implicate în procesul de avizare (Ministerul Sănătății - MS, Institutului Național de Sănătate Publică – INSP, Ministerul Transporturilor - MT, Ministerul Educației Naționale - MEd, Ministerul Energiei - MEn, Ministerul Muncii și Justiției Sociale - MMJS), titulari de autorizații (Dositracker, Dozimed, Rad Medical, MBTelecom, Societatea Națională Nuclearelectrică-SNN, Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară - IFIN-HH), reprezentanți ai societății civile (Colegiul Fizicienilor Medicali din România, Societatea Română de Fizică Medicală, Societatea Română de Radioprotecție) și ai Ministerului Afacerilor Externe - MAE.

Reuniunea a fost deschisă de **dl Rodin Traicu, Președintele CNCAN**, care a prezentat scopul întâlnirii, precizând faptul că este convins că pe parcursul reuniunii vor fi rezolvate toate diferendele și observațiile apărute în urma consultării proiectului de hotărâre. Totodată, **dl Rodin Traicu** a menționat faptul că această întâlnire este înregistrată și a sugerat să se parcurgă tabelul cu sinteza observațiilor articol cu articol și să se discute punctual acceptarea sau neacceptarea acestora.

De asemenea, **dl Rodin Traicu** a ținut să informeze pe cei prezenți că proiectul de *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/1996, privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare* a fost adoptat și transmis spre promulgare.

Dna Alexandra Cucu, reprezentanta INSP, a precizat că nu este de acord cu discutarea observațiilor articol cu articol și a solicitat ca fiecare participant să își spună punctul de vedere.

În continuare, **dna Alexandra Cucu** a dorit să informeze asupra a trei aspecte importante, și anume: 1) proiectul de hotărâre discutat în prezent nu este cel la care specialiștii INSP au lucrat împreună cu colegii din CNCAN timp de 3 ani; 2) că această versiune nu asigură transpunerea corectă

și integrală a prevederilor *Directivei*, excede cu anexe care nu fac obiectul transpunerii, dar nu sunt suficiente pentru implementare, ceea ce riscă să producă prejudicii MS prin afirmatii de genul “*preluat parțial*” cu indicarea actelor de transpunere ale directivelor abrogate; 3) propune eliminarea anexelor care exced textului directivei- în special anexa 2, dar și altele care trebuie să facă obiectul unor reglementări distincte, în cazul anexei 2 a unei reglementări comune CNCAN_ MS – MEN care să permită reformarea sistemului de formare, instruire și perfecționare în conformitate cu cerințele noi ale Directivei. De asemenea, a semnalat existența unor traduceri greșite și inexactități, precum și faptul că formularea de propuneri pentru corectarea acestora necesită timp și nu pot fi finalizate în timpul scurt propus de către CNCAN. .

DI Rodin Traicu a precizat că problemele legate de traducerea în limba română a textului *Directivei* nu se pot rezolva acum și a sugerat că dacă sunt probleme privind înțelegerea unor termeni putem să luăm în considerare și varianta în limba franceză a textului *Directivei*.

Dna Alexandra Cucu a propus ca textul hotărârii de guvern să preia și să stabilească responsabilitățile instituționale de elaborare a legislației secundare care nu au fost preluate în *Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare*.

Dna Alexandra Cucu a precizat că ar fi fost mult mai bine ca transpunerea acestei *Directive* să fie realizată printr-un singur act normativ și nu prin mai multe așa cum a rezultat.

Dna Raluca Nadoliu, consilier CNCAN, a luat cuvântul spunând că întrucât a observat că o mare parte dintre observații implică aspectul de transpunere integrală-versus transpunere parțială a *Directivei*, trebuie să precizeze celor prezenți că în tabelul centralizator prezentat a detaliat toate documentele de transpunere, nu pe cele de implementare. De asemenea, dna Nadoliu a ținut să menționeze că la nivelul statelor membre ale UE, numărul actelor elaborate sau modificate în vederea transpunerii variază de la 3 (în cazul Germaniei) până la 30 (în cazul Poloniei).

DI Mircea Ionescu, reprezentantul MEN, a informat participanții la dezbateri că alte state membre au realizat și impactul financiar al acestei transpuneri (Marea Britanie).

DI Laurențiu Bătă, reprezentantul MAE, a luat cuvântul pentru a sublinia faptul că din punctul de vedere al instituției pe care o reprezintă, *Directiva* trebuie transpusă integral, pentru fiecare prevedere din *Directivă* fiind necesară existența unui text național de transpunere. Totodată, dumnealui a precizat că așteaptă varianta finală a proiectului și a tabelului de concordanță.

Dna Alexandra Cucu a spus că aceasta este și rugămintea dumnealor, să se realizeze un tabel de concordanță centralizator care să integreze articolele prevăzute în *Legea de modificare și completare a Legii nr. 111/1996*, articolele proiectului în discuție, cu observațiile tuturor, precum și dispozițiile celorlalte acte de transpunere, un tabel de concordanță actualizat pe care să se poată lucra.

DI Rodin Traicu i-a asigurat pe cei prezenți că vor primi tabelul de concordanță actualizat, cuprinzând prevederile din *Legea de modificare și completare a Legii nr. 111/1996*, până marți, 20.02.2018.

DI Marin Bodale, Președintele Colegiului Fizicienilor Medicali din România în intervenția sa a menționat că, întrucât pe site-ul CNCAN au fost postate spre consultare publică două proiecte de acte legislative în același timp (*Proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normei privind cerințele de bază de securitate radiologică și Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Planului Național de Acțiune la Radon*) iar timpul de consultare este destul de scurt, solicită un răgaz de timp cu o perioadă rezonabilă pentru a transmite observații și comentarii. **Domnul Bodale** a menționat faptul că, din punct de vedere legislativ, atribuțiile celor 2 profesii (fizician din sistemul de sănătate și fizician medical) se suprapun, subliniind ca în prezent în România există fizicieni angajați în specialitățile de imagistică medicală – diagnostic cu ultrasunete și imagistică de rezonanță magnetică, fizica sănătății, optică medicală, laseri medicali, analize medicale care nu sunt reglementați legislativ. Astfel, a solicitat revizuirea standardului ocupațional în fizică medicală, având în vedere faptul că statutul fizicianului medical nu este reglementat corespunzător, și modificarea urgentă a „Normei privind expertul în fizică medicală”.

Totodată a cerut ca prelungirea valabilității permiselor de exercitare CNCAN să fie organizată pe baza programului de educare continuă, personalului care a acumulat suficiente puncte credit EMC/CPD relevante practicii într-un ciclu de 5 ani să îi fie prelungit automat permisul, iar cei care nu au acumulat suficiente credite să susțină din nou examenul pentru obținerea unui nou permis.

În încheiere a precizat că instrumentarul dozimetric și de asigurarea calității, echipamentele individuale de radioprotecție și dispozitivele de poziționare și imobilizarea pacienților nu se autorizează de către autoritatea nucleară în alte țări, solicitând să se autorizeze de către CNCAN doar echipamentele care conțin surse radioactive sau generatori de radiații ionizante, iar celelalte să fie exceptate.

Dna Cristina Petroiu, reprezentanta Societății Române de Fizică Medicală, a propus abrogarea integrală a *Normelor de expuneri medicale*, abrogate parțial prin acest proiect și revizuirea acestora, observație acceptată conform tabelului cu sinteza observațiilor proiectat pe ecran în timpul întâlnirii, prin modificarea art. 3 din textul hotărârii de guvern, astfel “- În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se modifică și completează corespunzător: a) *Ordinul ministrului sănătății și familiei și președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare nr. 285/79//2002 pentru aprobarea Normelor privind radioprotecția persoanelor în cazul expunerilor medicale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 446 din 25 iunie 2002;*”

Totodată **dna Petroiu** a solicitat clarificări în ceea ce privește autoritățile competente și responsabilitățile acestora (CNCAN, MS, MEN), legate de aspectul expunerilor medicale din Directiva 59/2013

DI Alexandru Șonea, reprezentantul MEd, a propus ca în Nota de Fundamentare a proiectului de hotărâre pentru aprobarea Planului Național de Acțiune la Radon să fie prevăzut impactul financiar, atrăgând atenția asupra faptului că dacă proiectul de hotărâre va merge spre avizare la Ministerul Educației Naționale fără această completare, nu va primi un aviz pozitiv.

DI Rodin Traicu a menționat că nu este necesar să fie trecut impactul financiar pentru că acesta se va regăsi în bugetele proprii ale fiecărei instituții responsabile, care vor solicita bani de la bugetul de

stat pentru realizarea proiectelor solicitate de institutele suport, proiecte care se vor realiza pe baza caietelor de sarcini elaborate de instituțiile responsabile.

Dna Veronica Andrei, reprezentantul SNN, a solicitat CNCAN ca pe viitor să transmită proiectele postate pe site-ul instituției și pe e-mail. Totodată, dânsa a propus ca experții instituției pe care o reprezintă implicați de la început în această transpunere să fie contactați direct pentru a lucra împreună, întrucât aceștia cunosc cel mai bine problematica discutată.

Având în vedere că nu este clar dacă CNCAN a primit observațiile specialiștilor SNN/CNE Cernavodă la proiectul de modificare a normei-varianta din iunie 2017, acestea vor fi retransmise în cursul zilei curente, pentru a fi considerate la finalizarea proiectului. Dintre aceste observații a menționat necesitatea includerii limitelor de contaminare superficială în anexa cu criteriile de exceptare sau eliberare de sub regimul de autorizare a materialelor.

DI Dragușin Mitică, reprezentant IFIN-HH a menționat că valorile de 10 ori mai mici ale criteriilor de exceptare și eliberare de sub regimul de autorizare a materialelor contaminate cu radioizotopii Co-60 și Cs-137 cu valori de 0,1 Bq/g și neprecizarea contaminării superficiale în Bq/cm² față de 1 Bq/g cât erau în NFSR din 2000, va conduce la depozitare în Depozitul Național de Deșeuri Radioactive de Joasă și Medie Activitate a unor cantități mai mari de deșeuri condiționate. Acest lucru se întâmplă în lipsa unui Depozit Național de Deșeuri de Foarte Joasă Activitate. S-a făcut referire la proiectul de dezafectare al reactorului nuclear de cercetare VVR-S din cadrul IFIN-HH aflat în ultima fază de dezafectare, faza 3, de unde rezultă tone de materiale metalice, beton, plastice, etc., **DI Drăgușin** a menționat că NDR 02 (*Norme privind eliberarea de sub regimul de autorizare a materialelor rezultate din practici autorizate*) trebuie actualizată în corelare cu noua normă de bază precizând activitatea superficială/radionuclid, suprafața pe care se face medierea, gradul de omogenitate al activității masice sau activității de suprafață. S-a precizat că aspectele privind activitatea de suprafață (contaminarea superficială) reprezintă interes și pentru SNN/CNE Prod Cernavodă.

D-na Mirela Angela Saizu, IFIN-HH, Laboratorul de dozimetrie internă, a menționat că dozimetria individuală este tratată incomplet, rezumându-se doar la expunerea externă în cadrul Anexei nr. 8 (*Mărimi operaționale utilizate pentru estimarea expunerii externe*).

A fost specificat faptul că expunerea internă este menționată în cadrul mai multor articole din Directiva precum și în definirea mărimilor dozimetrice specifice (doza echivalentă, doza efectivă.) și că Anexa nr. 8 trebuie refăcută complet pentru o abordare unitară a dozimetriei individuale eliminându-se definițiile incomplete și repetițiile de paragrafe (ex. factorul de calitate Q(L) de la punctele 2 și 4).

A fost sugerată ideea că această anexă nu trebuie să apară în acest Proiect de hotărâre pentru aprobarea Normei privind cerințele de bază de securitate radiologică ci în cadrul Normei de dozimetrie individuală

DI Anton Coroianu, reprezentantul MBTelecom și al Societății Române de Radioprotecție, a intervenit și a spus că este necesară realizarea unui studiu de impact din care să rezulte valorile financiare necesare pentru transpunerea Directivei și implementarea ulterioară. **DI Coroianu** a susținut, de asemenea, punctul de vedere al dnei Cucu, referitor la elaborarea unei hotărâri de Guvern

care să precizeze clar care sunt atribuțiile fiecărei instituții (CNCAN; MS; MED) și sarcini precise pentru fiecare.

Un alt punct atins de **dl Coroianu** a constat în faptul că în acest proiect de act normativ intitulat norme de baza de securitate radiologică nu este tratată tocmai securitatea surselor de radiații. Referindu-se la principiul abordării graduale al riscului radiologic, principiu fundamental al Directivei 2013/59/Euratom, acesta nu este respectat la nivelele de referință stabilite de Art. 65 care se referă la expunerea profesională a lucrătorului la locul de muncă (40 ore/săptămână) și Art 69 care se referă la expunerea din locuințe și clădiri publice (creșe, spitale) a persoanelor din populație (inclusiv copii și adolescenți) care sunt expuși la radon 24 ore din 24. Această abordare incosecventă se regăsește și la celălalt act normativ supus consultărilor pe site-ul CNCAN, respectiv Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Planului Național de Acțiune la Radon. **DI Coroianu** a precizat că, în ceea ce privește nivelul de referință pentru media anuală a concentrației activității în aer pentru radonul din interiorul clădirilor de locuințe, creșe, spitale, acesta ar trebui să fie mai scăzut decât pentru radonul din interiorul clădirilor de la locurile de muncă, iar nivelul de referință ar trebui stabilit diferențiat pentru clădirile noi față de cele existente. Dânsul a susținut stabilirea unui nivel de acțiune similar cu statele dezvoltate (Norvegia, Marea Britanie)

Dna Margareta Chereșteș, expert în probleme de dozimetrie individuală al Societății Române de Radioprotecție, a ținut să le aducă la cunoștință celor prezenți că este posibil ca în viitorul apropiat să se modifice mărimile operaționale din dozimetria individuală, fiind necesară modificarea ulterioară a hotărârii de Guvern.

Dna Cristina Petroiu, reprezentanta Societății Române de Fizică Medicală, a solicitat abrogarea sau modificarea Normei privind expertul în fizica medicală și stabilirea unei noi reglementări emise în comun de CNCAN, MS și MEN, așa cum se prevede și în art. 18 pct. 1 al textului propus de CNCAN, precum și definiția nr. 49 (expert în fizică medicală) din Directiva 59/2013.

De asemenea, a solicitat înlocuirea termenului „întreprindere” cu termenul „organizație”, în tot documentul, având în vedere definiția din DEX 2009, corelata cu definiția termenului „undertaking” din Directiva 59/2013. Termenul „organizație” poate fi utilizat astfel într-un mod adecvat și atunci când va fi utilizat în alte domenii decât cele industriale (medical, academic, de cercetare etc.) comparativ cu termenul „întreprindere” propus de CNCAN.

Dna Silvia Șerban, reprezentanta Dositracker, a solicitat insistent revenirea la forma din luna iunie a proiectului de act normativ.

În concluzie, **dl Rodin Traicu** a precizat că tabelul de concordanță solicitat va fi prioritar pentru CNCAN și că acesta va fi transmis până la data stabilită, iar forma proiectului rezultată în urma întâlnirii publice și a observațiilor implementate va fi publicată pe site-ul CNCAN în termen de cel mult 10 zile, conform legii.

DI Laurențiu Bătă, MAE, a atras atenția asupra faptului că termenul de transpunere este depășit și că ordinele subsecvente trebuie definitive, altfel ne vom afla în situația de a realiza o transpunere incompletă. Cu privire la tabelul de concordanță, a precizat că acesta trebuie să cuprindă articolele din *Directivă* și articolele de transpunere din legislația existentă.

Dna Raluca Nadoliu, CNCAN, pentru a oferi o imagine clară asupra situației, a prezentat toate actele de transpunere a *Directivei* în legislația națională și stadiul acestora la acest moment.

DI Petre Min, CNCAN, a precizat că Ministerul Sănătății precum și celelalte instituții au fost solicitate și au fost implicate pe întreg parcursul elaborării și încheierii procesului de consultare publică în ceea ce privește proiectul *Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului nuclear sau radiologic*. **DI Min** a explicat că *Regulamentul* tratează situația de expunere de urgență și este elaborat în conformitate cu cerințele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență în România care este organizat prin OUG 21/2004 *privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență*, Ordinul comun CNCAN -MAI prin care se promovează acest proiect de Regulament este elaborat în conformitate cu cerințele din HG 557/2016 *privind managementul tipurilor de risc*.

Legat de solicitările referitoare la conținutul proiectului supus dezbaterii/consultării publice, **DI Min** a afirmat că acesta este documentul asumat de către CNCAN și că orice altă formă intermediară din diverse etape de elaborare ale proiectului adusă în discuție nu face decât să îngreuneze și să întârzie procesul de consultare iar solicitarea privind revenirea la o anumită formă dintr-o anumită etapă intermediară de elaborare este nefundamentată și inoportună. A mai menționat faptul că nu a fost eliminat nici un articol din forma proiectului din 2016 sau din altă etapă, ci efectiv documentul a fost restructurat și s-au adus modificări la unele titluri de capitole și/sau secțiuni în sensul restructurării. Anumite articole sau alineate au fost rescrise pentru mai multă claritate în sensul transpunerii directivei și pentru a elimina paralelismele, cum a fost cazul articolelor referitoare la situația de expunere de urgență, unde transpunerea privind managementul situațiilor de urgență este deja realizată prin legislație primară existentă (OUG21/2014). De asemenea, a dorit să precizeze că CNCAN poate răspunde la orice întrebare punctuală sau comentariu/observație cu referire la structura documentului, cerințele din articole sau legătura cu celelalte acte normative din pachetul de transpunere dar mai puțin la solicitări generale care au în vedere viziunea de transpunere.

Dna Camelia Lungoci, reprezentanta MT, a precizat că din punct de vedere al protecției mediului în transporturi nu au fost observații și că dumnealor nu au făcut parte din grupul de lucru care a lucrat la proiectul hotărârii de guvern. Totodată a menționat că mai pot apărea observații chiar și la ultima variantă ce se va transmite, însoțită de tabelul de concordanță, atunci când acest proiect va urma circuitul de avizare interministerială.

La întâlnirea publică au participat următoarele persoane:

Rodin Traicu	Președinte	CNCAN
Cantemir Ciurea-Ercău	Director	CNCAN
Daniela Cășaru	Director	CNCAN
Alexandru Eremia	Director	CNCAN
Maura Petcu	Consilier	CNCAN
Mioara Tănase	Consilier	CNCAN
Daniela Dogaru	Consilier	CNCAN

Henrieta Bîrcă	Consilier	CNCAN
Cătălin Bîrcă	Consilier	CNCAN
Petre Min	Consilier	CNCAN
Janeta Ştefi	Consilier	CNCAN
Liliana Cenuşă	Consilier	CNCAN
Mihaela Ion	Şef Serviciu	CNCAN
Camelia Liutiev	Consilier	CNCAN
Mădălina Florescu	Consilier	CNCAN
Raluca Nadoliu	Consilier	CNCAN
Laurenţiu Băţă	Ministerul Afacerilor Externe	
Alexandra Cucu	Ministerul Sănătăţii	
Felicia Steliana Popescu	Ministerul Sănătăţii	
Comănici Adrian	Ministerul Transporturilor	
Camelia Lungoci	Ministerul Transporturilor	
Luminiţa Neaga	Ministerul Transporturilor	
Şonea Alexandru	Ministerul Educaţiei Naţionale	
Mircea Ionescu	Ministerul Energiei	
Sorin Viorel Marinescu	Ministerul Transporturilor	
Gabriela Poleac	Ministerul Muncii şi Justiţiei Sociale	
Drăguşin Mitică	IFIN HH	
Şerban Viorel	IFIN HH	
Mirela Saizu	IFIN HH	
Silvia Şerban	Dositracker	
Ruxandra Sapoi	Dozimed	
Cristina Petroiu	Societatea Română de Fizică Medicală	
Mădălina Angelescu	Rad Medical	
Marin Bodale	Colegiul Fizicienilor Medicali din România	
Veronica Andrei	SNN	
Anton Coroianu	MBTelecom; Societatea Română de Radioprotecţie	
Margareta Chereşteş	Societatea Română de Radioprotecţie	